

پنهان کاری
در
تحصیل ادله کیفری

مؤلف:

علی محمدپور
وکیل پایه یک دادگستری
قاضی سابق دادگاه کیفری

سرشناسه	: محمدپور، علی ۱۳۵۳
عنوان و نام پدیدآور	: پنهان کاری در تحصیل ادله کیفری / مولف علی محمدپور
مشخصات نشر	: تهران: کتاب آوا، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۲۷۵-۵ - ۸۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
موضوع	: رازداری و پنهان‌کاری - قوانین و مقررات Secrecy-Law and legislation
موضوع	: ادله و شواهد (حقوق) Evidence (Law)
موضوع	: ادله و شواهد (حقوق) - ایران Evidence (Law)-Iran
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۵ پ ۳/م ۳۲۶۳ K
رده‌بندی دیویی	: ۳۴۲/۰۸۵۸
شماره کتابخانه ملی	: ۴۲۷۰۵۶۹

پنهان کاری در تحصیل ادله کیفری

انتشارات کتاب آوا

مؤلف	: علی محمدپور
ناشر	: کتاب آوا
چاپ و صحافی	: طیف نگار
نوبت چاپ	: اول ۱۳۹۵
شمارگان	: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت	: ۸۵۰۰۰ ریال
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۲۷۵-۵

نشانی مرکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، خ ۱۲ فروردین، بن‌بست - محله پلاک ۴، طبقه دوم
 نشر کتاب آوا شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۱۳۰ - ۶۶۴۰۷۹۹۳ - ۶۶۹۷۴۶۴۵

www.avabook.com

فروشگاه اینترنتی:

نشانی فروشگاه: اسلامشهر، خیابان صیاد شیرازی، رویروی دانشگاه آزاد، جنب دادگستری

شماره تماس: ۵۶۳۵۴۶۵۱

هرگونه تکثیر این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیکی، با چاپ و نشر کاغذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل، اعم از فایل، سی‌دی، اُفست، ریسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسایل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحاتی از آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنما، جزوه، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای واقعی یا مجازی، و همچنین توزیع، فروش، عرضه یا ارسال اثری که بدون مجوز ناشر تولید شده، موجب پیگرد قانونی است.

فهرست مطالب

۱۱.....	چکیده.....
۱۳.....	مقدمه - طرح موضوع.....
۱۵.....	بخش اول: رویکرد نظری به پنهان کاری در تحصیل ادله کیفری.....
۱۷.....	فصل اول - دلایل و اصول حاکم بر تحصیل آن در فرآیند دادرسی کیفری.....
۱۷.....	مبحث اول - تعریف دلیل، توصیفات و محتوای دلیل کیفری.....
۱۸.....	گفتار اول - تعریف دلیل کیفری.....
۲۰.....	گفتار دوم - خصوصیات ادله کیفری.....
۲۰.....	بند اول - ویژگی‌های ذاتی.....
۲۱.....	بند دوم - ویژگی‌های قراردادی.....
۲۱.....	گفتار سوم - محتوای دلیل کیفری.....
۲۱.....	بند اول - توصیف جرم.....
۲۳.....	بند دوم - اثبات عناصر تشکیل دهنده جرم.....
۲۳.....	مبحث دوم - اصول حاکم بر تحصیل دلیل.....
۲۴.....	گفتار اول - اصل آزادی در تحصیل دلیل.....
۲۵.....	بند اول - تحولات تاریخی در اثبات دعوی کیفری.....
۲۵.....	اول - دوره باستان.....
۲۶.....	دوم - دوره دلایل مذهبی.....
۲۷.....	سوم - دوره دلایل قانونی.....
۲۸.....	چهارم - دوره دلایل معنوی.....
۲۸.....	پنجم - دوره دلایل علمی.....
۲۸.....	بند دوم - نظام دلایل آزاد.....
۳۰.....	اول - نظام حاکم بر دعاوی حقوقی و کیفری ایران.....

- دوم - سیستم حاکم بر ادله‌ی اثبات دعوی از نظر فقه امامیه..... ۳۳
- سوم - سیستم حاکم در کشورهای دیگر..... ۳۴
- گفتار دوم - محدودیت‌های اصل تحصیل آزادانه‌ی دلیل..... ۳۶
- بند اول - ادله فاقد ارزش قضایی..... ۳۶
- بند دوم - اثبات جرم با ادله قضایی خاص..... ۳۸
- بند سوم - تحصیل دلیل به روش قانونی و مشروع..... ۳۸
- گفتار سوم - اصل مشروعیت تحصیل دلیل..... ۳۹
- بند اول - بررسی مفهوم اصل مشروعیت تحصیل دلیل..... ۴۰
- بند دوم - آثار عدم رعایت اصل مشروعیت تحصیل دلیل..... ۴۳
- بند سوم - استفاده از طرق علمی و جدید در تحصیل دلیل..... ۴۶
- فصل دوم: مقدمات و مبانی نگاه پنهان کاری در تحصیل ادله..... ۵۱
- مبحث اول - مفهوم مبنای پنهان کاری..... ۵۳
- گفتار اول - مفهوم پنهان کاری..... ۵۴
- گفتار دوم - مبانی پنهان کاری..... ۵۸
- بند اول - رویکرد شخصی..... ۵۸
- بند دوم - رویکرد عینی..... ۶۰
- مبحث دوم - جایگاه پنهان کاری در شرع و قانون..... ۶۱
- گفتار اول - وضعیت پنهان کاری در شرع..... ۶۲
- بند اول - قرآن..... ۶۳
- بند دوم - سنت..... ۶۶
- گفتار دوم - وضعیت پنهان کاری در قوانین..... ۷۲
- بند اول - جایگاه پنهان کاری در قوانین ایران..... ۷۲
- اول - قانون اساسی..... ۷۳
- دوم - قوانین عادی..... ۷۴
- بند دوم - جایگاه پنهان کاری در حقوق فرانسه..... ۷۹

۸۳	بخش دوم: جلوه‌های پنهان کاری در تحصیل ادله کیفری
۸۵	فصل اول: انواع پنهان کاری
۸۵	مبحث اول - پنهان کاری موضوعی
۸۵	گفتار اول - مفهوم پنهان کاری موضوعی
۸۹	گفتار دوم - مصادیق پنهان کاری موضوعی
۸۹	بند اول - پنهان کاری در قاچاق مواد مخدر
۸۹	اول - معامله صوری
۹۱	دوم - بررسی رویه قضایی
۹۲	سوم - جرایم منافی عفت
۱۰۰	بند دوم - پنهان کاری موضوعی در سایر جرائم
۱۰۰	اول - شاعرتی
۱۰۰	دوم - سرقت
۱۰۲	سوم - مزاحمت
۱۰۲	چهارم - جرایم اقتصادی
۱۰۳	مبحث دوم - پنهان کاری شخصی
۱۰۳	گفتار اول - مخبران مخفی
۱۰۵	گفتار دوم - ماموران نفوذی
۱۱۱	فصل دوم: دفاع پنهان کاری
۱۱۱	مبحث اول - تمایز بین پنهان کاری در تحصیل ادله کیفری با تمهیدات برای پنهانی
۱۱۲	گفتار اول - حریم خصوصی منزل
۱۱۶	گفتار دوم - استراق سمع
۱۱۹	گفتار سوم - ضبط تصاویر و صوت
۱۲۱	مبحث دوم - موقعیت و وضعیت متهم
۱۲۲	گفتار اول - تساوی افراد در برابر قانون
۱۲۴	گفتار دوم - فردی کردن مجازات
۱۳۱	نتیجه گیری
۱۳۹	پیشنهادهای

چکیده

گاهی جهت تحصیل ادله کیفری، از روش‌هایی استفاده می‌شود که به لحاظ نحوه‌ی تحصیل، اعتبار آنها مورد سوال است. چه بسا ادله‌ی بدست آمده، از روش‌هایی تحصیل شود که چون از شیوه‌های قانونی و مشروع کتب نشده‌اند، اعتبار آنها مخدوش باشد. در این کتاب که موضوع آن پنهان‌کاری در تحصیل ادله کیفری است، به بررسی این مسائل خواهیم پرداخت. چنانچه ضابطین قضائی در تحصیل دلیل، به شیوه‌هایی متعین شونده که پذیرش این شیوه‌ها مورد تردید باشد، وضعیت ادله حاصله چگونه خواهد بود. به اتمام به این نتیجه خواهیم رسید که ادله‌ای دارای اعتبار هستند که روش تحصیل آنها مشروع و قانونی باشد. چنانچه در تحصیل ادله از شیوه‌های نامشروع و غیرقانونی استفاده گردد از جمله اینکه، شتمن و سلب ضابطین تحریک به جرم گردد و یا ضابطین دام گستری نمایند، ادله‌ی بدست آمده اعتبارش نخواهد داشت. در این کتاب از روش کتابخانه‌ای و توصیفی و تحلیلی استفاده شده است، و موضوع را نسبت به تمامی اشخاصی که در تحصیل دلیل نقش دارند، مخصوصاً ضابطین قضائی، بررسی می‌نمایم.

مقدمه

طرح موضوع

کسانی که در تشکیل ادله‌ی کیفری نقش دارند، گاهی ممکن است از روش‌هایی جهت تحصیل ادله استفاده نمایند که به لحاظ استفاده از این شیوه‌ها، ادله‌ی حاصله، اعتبارش مورد تردید قرار خواهد گرفت. چنانچه ممکن است، شناسی مظنون به خرید و فروش مواد مخدر باشد، مأمورین نیروی انتظامی وی را تحریک به خرید مواد نماید بدون اینکه شخص بداند آنها مأمور هستند؛ چنانچه مأمورین او را تحریک نمی‌کردند و مواد مخدر نمی‌خرید.

زنی علیه مردی شکایت کند و ادعا نماید آن مرد با وی رابطه‌ی نامشروع داشته است. مأمورین جهت به دام انداختن مرد، به زن بگویند با او قرار محبت بگذار و در لحظه‌ی خلوت کردن او را دستگیر کنیم و چنین شود. اگر مأمور به چنین شیوه‌ای متوسل نمی‌شد، آن جرم اخیر، چه بسا اتفاق نمی‌افتاد.

به نظر می‌رسد نه تنها دلیل باید خود قانونی و مشروع باشد بلکه باید شیوه تحصیل آن نیز مشروع و قانونی باشد. در قانون اساسی، قوانین عادی و در شرع نیز به این موضوع اشاره شده است. بعنوان مثال، اقرار یک دلیل مشروع و قانونی است. اما اگر اقرار در اثر شکنجه یا به طرق غیر مشروع غیر مشروع و غیرقانونی اخذ شود اعتبار نخواهد داشت. بنابراین چنانچه شیوه‌ی تحصیل ادله نامشروع باشد به نظر می‌رسد دلایل تحصیل شده معتبر نخواهد بود.

دام‌گستری یا پنهان‌کاری یکی از شیوه‌های نامشروع تحصیل ادله کیفری است، که موضوع این کتاب را تشکیل می‌دهد و به موجب آن، اعتبار شرعی و قانونی ادله تحصیل شده با این روش مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در زمینه‌ی پنهان‌کاری در تحصیل ادله کیفری، سابقه‌ی نگارش کتابی مستقل یا پایان‌نامه، بدست نیامد، لکن چند مورد مقاله در این خصوص به رشته تحریر در آمده است، همچنین در چند پایان‌نامه اشاراتی به این مورد شده است. در کتاب تحصیل دلیل در آیین دادرسی کیفری به قلم دکتر عباس تدین، نیز گفتاری به این موضوع اختصاص داده شده است.

قوانین ما در خصوص پنهان‌کاری در تحصیل ادله کیفری صراحتاً به موضوع نپرداخته‌اند، لذا ضرورت دارد نخست تحقیقاتی در این موضوع به عمل آید تا چنانچه در آینده قوانینی بخواهد مورد تسویب قرار گیرد، این تحقیقات مورد استفاده قرار گیرد. دوم اینکه اکنون که در تحصیل ادله کیفری از روش‌های پنهان‌کاری استفاده می‌گردد باید وضعیت ادله اکتسابی مورد بررسی و تحقیق قرار گیرد تا جایگاه شرعی و قانونی آن مشخص گردد تا مجریان عدالت را رهنمونی باشد که در خصوص این ادله بتعدد اظهارنظری شایسته نمایند.

این کتاب با روش تحریر و وصفی با بهره‌برداری از منابع موجود در زمینه مشروعیت تحصیل دلیل و پنهان‌کاری در تحصیل ادله کیفری، همچنین مقالات تدوین شده در این زمینه و مبانی حقوقی موجود در قوانین موضوعه، اسناد از ارشادات و نظریات اساتید، پایان‌نامه‌های نگارش یافته در زمینه تحصیل دلیل و منابع شرعی و فقهی، تدوین گردیده است.

این کتاب از دو بخش تشکیل می‌گردد. در بخش اول که به رویکرد نظری به پنهان‌کاری در تحصیل ادله کیفری اختصاص دارد طی دو فصل دلیل و ادله را حکم بر تحصیل آن در فرآیند دادرسی کیفری و مفهوم، مبنا و جایگاه پنهان‌کاری در تحصیل ادله مورد بررسی قرار می‌گیرد. در بخش دوم نیز که جلوه‌های پنهان‌کاری در تحصیل ادله کیفری را مورد بررسی قرار می‌دهد طی دو فصل مباحث مربوط به انواع پنهان‌کاری و دفاع پنهان‌کاری بیان می‌گردد.

در پایان از استاد دکتر جعفر اخترنیا قدر دانی و تشکری ویژه در به ثمر نشدن این تألیف مینمایم.

علی محمدیور

فرودین ۱۳۹۵ هجری شمسی